

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟ ΔΙΗΜΕΡΟ

• πολιτικών • πολιτιστικών • εκδηλώσεων

20 | 21
Μάρτη
Παλιό Τελωνείο
Χανιά

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

ελεύθερο λογισμικό
ανοιχτός κώδικας

Φαντάζεσαι έναν ηλεκτρονικό κόσμο όπου τίποτα δεν είναι ελεύθερο, το λογισμικό είναι δεσμευμένο και κανείς δεν έχει πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα; Μπορείς να φανταστείς ότι την μουσική που νόμιμα κατέχεις, ΔΕΝ θα μπορείς να την δανείσεις πουθενά, δεν θα μπορείς καν να την μετατρέψεις σε mp3 για το αυτοκίνητό σου και σαν να μην φτάνουν όλα αυτά, αν την διαγράψεις κατα λάθος θα πρέπει να την αγοράσεις ξανά;

Όλα αυτά, δεν αποτελούν κάποιο σενάριο για μια ταινία ψηφιακού (!) τρόμου, αλλά απεναντίας βρισκόμαστε ένα βήμα πριν από την πραγματοποίησή τους. Πράγματι, αν δει κανείς προσεκτικά γύρω του, όλα αυτά κατοχυρώνονται από τις πατέντες λογισμικού και τα drm.

Απλοϊκά, οι πατέντες λογισμικού είναι πατέντες που αποσκοπούν στο να εμποδίσουν άλλους ανθρώπους από το να χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένες ιδέες ή προγραμματιστικές μεθόδους υλοποίησης λογισμικού. Για παράδειγμα το τόσο γνωστό και αυτονόητο σε όλους μας διπλό κλικ, στην Αμερική αποτελεί πατέντα, δεσμευμένη από την “καλή μας” Microsoft! Κατά συνέπεια, τέτοιου τύπου ιδέες είναι κάτι παραπάνω από αυτονόητο ότι όχι μόνο δεν βοηθούν την πρόοδο, αλλά την παρεμποδίζουν κίολας.

Μάλιστα, πηγαίνοντας ένα βήμα παραπέρα χωρίς αυτό να αποτελεί συνέχεια των πατέντων λογισμικού, εταιρείες-κολοσσοί (Sony, Apple, BBC) αποφασίζουν να παραλείπουν κάθε δυνατό δικαίωμα από τα προϊόντα τους; γεγονός που συνοψίζεται με τον όρο drm. Με τον όρο DRM (digital rights management) εννοούμε το σύνολο των τεχνολογιών εκείνων οι οποίες περιορίζουν τις δυνατότητες και τα δικαιώματα του χρήστη όσον αφορά το ψηφιακό υλικό που βρίσκεται στην κατοχή του. Αυτές οι τεχνολογίες εφαρμόστηκαν κυρίως στα προϊόντα που προστατεύονται από πνευματική ιδιοκτησία (ταινίες, μουσική). Πρακτικά,

αυτό σημαίνει ότι ένας χρήστης δεν μπορεί να αντιγράψει μουσική που έχει νόμιμα αγοράσει, δεν μπορεί να την μετατρέψει σε άλλου τύπου φορμά (για παράδειγμα να μετατρέψει ένα νόμιμα αγορασμένο και αυθεντικό cd σε mp3 στον υπολογιστή του). Όλοι θυμόμαστε τα αυθεντικά cd πριν λίγα χρόνια τα οποία δεν μπορούσαμε να περάσουμε στον υπολογιστή μας, παρά το ότι τα είχαμε αγοράσει νόμιμα. Η τεχνολογία που δεν επέτρεπε την μεταφορά τους στον υπολογιστή είναι ένα είδος DRM.

Δυστυχώς, τις τεχνολογίες αυτές φαίνεται να τις αποδέχονται αλλά και να τις ενσωματώνουν οι μεγάλες εταιρείες λογισμικού. Η Apple έχει ήδη ενσωματώσει τέτοιες τεχνολογίες στα προϊόντα της, ενώ το καινούριο λειτουργικό σύστημα της Microsoft, τα Windows Vista έχουν αναπτύξει μια διεπαφή για να υποστηρίξει τα υπάρχοντα αλλά και ενδεχομένως νέα είδη drm, και μάλιστα ενσωματώνουν αυτό το λογισμικό.

Ευτυχώς, υπάρχει ο αντίλογος σε όλα αυτά. Από πολύ παλιά, και για την ακρίβεια το 1985, ιδρύεται από τον Richard Stallman το FSF (Free Software Foundation - Ίδρυμα Ελεύθερου Λογισμικού) το οποίο είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, που στηρίζει το κίνημα του ελεύθερου λογισμικού. Με τον όρο ελεύθερο λογισμικό εννοούμε λογισμικό που βρίσκεται κάτω από τέσσερις ελευθερίες:

- Η ελευθερία να εκτελείται το πρόγραμμα για οποιοδήποτε σκοπό
- Η ελευθερία να μελετάται ο τρόπος λειτουργίας του προγράμματος και να προσαρμόζεται κάθε φορά στις ανάγκες μας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να δίνεται ο πηγαίος κώδικας του

προγράμματος.

- Η ελευθερία του να αναδιανέμουμε τα προγράμματα με σκοπό να βοηθούμε το συνάνθρωπό μας.
- Η ελευθερία να τροποποιούμε το πρόγραμμα, να το βελτιώνουμε και να το κοινοποιούμε πίσω στην κοινότητα, με σκοπό να επωφεληθεί ολόκληρη η κοινότητα. Ο πηγαίος κώδικας είναι επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό.

Όλα τα παραπάνω τεκμηριώνονται και νομικά, καθώς υπάρχει η άδεια GNU/GPL και το λεγόμενο copyleft (κατ' αντιστοιχία με το copyright).

Προγράμματα που βρίσκονται κάτω από copyleft μπορούν να διανεμηθούν ελεύθερα, νόμιμα και να δωθούν στον οποιοδήποτε από οποιοδήποτε. Το λογισμικό που η ομάδα ΕΛ/ΛΑΚ δίνει είναι ελεύθερο λογισμικό. Μπορείτε να το προμηθευτείτε νόμιμα από εκεί. Μπορείτε επίσης να το κατεβάσετε, εξίσου νόμιμα και δωρεάν. Μπορείτε να το χαρίσετε. Να το πουλήσετε. Αλλά αυτός που θα το αγοράσει μπορεί να το χαρίσει επίσης. Νόμιμα. Ή να το πουλήσει πιο ακριβά. Μαζί με το πρόγραμμα, μπορείτε να έχετε ελεύθερη πρόσβαση στον κώδικα του προγράμματος. Και αν θέλετε μπορείτε να τον αλλάξετε. Αρκεί βέβαια στη συνέχεια να επιστρέψετε το αποτέλεσμα πίσω στην κοινότητα. Μπορείτε να πουλήσετε το αποτέλεσμα της δουλειάς σας, αλλά αυτός που θα το αγοράσει, μπορεί νόμιμα να το αντιγράψει και να το χαρίσει. Όπως αντιλαμβάνεται κανείς λοιπόν, το λογισμικό που βρίσκεται κάτω από τέτοια άδεια, διακατέχεται από απόλυτη ελευθερία. Το σκεπτικό πίσω από αυτό, είναι ότι κατ' αυτό τον τρόπο δημιουργείται πιο αξιόπιστο και ποιοτικό λογισμικό, στη διάθεση της κοινωνίας.

Η νομική αυτή άδεια, έχει εξελιχθεί με το πέρασμα των χρόνων. Τώρα διανύουμε την τρίτη της εκδοχή, την GPL3. Πλέον, εκτός από λογισμικό, η άδεια αυτή καλύπτει και μια σωρεία άλλων τομέων. Για παράδειγμα, έχουμε την δυνατότητα

να δημιουργήσουμε μέχρι και μπύρα ή κοκα-κόλα(!) κάτω από αυτή την άδεια! Με μια αναζήτηση στο ίντερνετ, βρίσκουμε εύκολα την συνταγή για την δική μας κοκα-κόλα!

Το κίνημα του ελεύθερου λογισμικού όμως δεν σταματάει εδώ. Στον αντίποδα των DRM και όχι μόνο δημιουργείται η άδεια CC (Creative Commons) η οποία αφορά κυρίως καλλιτεχνικές δημιουργίες και επιτρέπει προϊόντα καλλιτεχνικής δουλειάς (μουσική ταινίες, φωτογραφίες αλλά ακόμα και λογισμικό) να αναδιανέμονται ελεύθερα, να μιξάζονται ή να τροποποιούνται, αναλόγως με τις επιθυμίες του δημιουργού του. Ήδη υπάρχουν πολλά τέτοια παραδείγματα καλλιτεχνών που παρέχουν τα προϊόντα της δουλειάς με αυτού του τύπου την άδεια και πληθαίνουν συνεχώς.

Η διαμάχη συνεχίζεται. Είναι γενικώς παραδεκτό ότι υπάρχει μια μεγάλη προσπάθεια φίμωσης του ελεύθερου λογισμικού και των προϊόντων του. Πρόσφατα έγινε μια μεγάλη προσπάθεια να καθιερωθούν οι πατέντες λογισμικού στην Ευρώπη. Δεν πέρασε. Το θέμα δεν είναι μόνο νομικό. Είναι κυρίως κοινωνικό. Στις μέρες μας, οι υπολογιστές και το λογισμικό κυριαρχούν παντού. Οτιδήποτε κι αν κάνουμε το κάνουμε με την βοήθεια ενός υπολογιστή. Επομένως, το θέμα γίνεται πιο σύνθετο. Είναι θέμα κατεύθυνσης που βάζουμε στο λογισμικό και στον τρόπο που θα χρησιμοποιούμε, εμείς και αυτοί κυρίως που έρχονται μετά από μας τα ψηφιακά μέσα και προϊόντα. Πρέπει να αναρωτηθούμε τι θέλουμε. Και να στηρίξουμε τις επιλογές μας. Θέλουμε έναν ψηφιακό κόσμο πλήρως ελεγχόμενο (αλλά όχι από μας), στον οποίο θα πληρώνουμε κάθε μας επιλογή ή λάθος (γρατζούνισα το CD μου, τι κάνω τώρα;) ή έναν κόσμο όπου τα προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας θα είναι ελεύθερα και στο λογισμικό θα έχουμε πρόσβαση όλοι; Θέλουμε έναν κόσμο ελιτιστών, όπου πρόσβαση στις πιο κρίσιμες και τελευταίας αιχμής τεχνολογίες θα έχουν μόνο αυτοί που μπορούν να το αντέξουν οικονομικά, ή έναν κόσμο όπου όλες οι τεχνολογίες θα

είναι ελεύθερες στον παγκόσμιο ιστό και κάθε ένα μέλος της κοινωνίας ξεχωριστά θα έχει πρόσβαση και θα μπορεί να τις

τροποποιήσει σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε φορά; **Η επιλογή είναι δικιά μας. Είναι στο χέρι του καθενός.**

οι κοινότητες στο ελεύθερο λογισμικό -----

Το ελεύθερο λογισμικό έχει σχεδιαστεί για να μοιράζεται σε όσους προτίθενται να το χρησιμοποιήσουν και δεν υπάρχουν περιορισμοί σε αυτό εκτός από έναν: **οποιαδήποτε αλλαγή επιφέρεις στην αρχική έκδοσή και διανείμεις πρέπει να είναι ελεύθερα διαθέσιμη ξανά σε όποιον ενδιαφέρεται.** Το πνεύμα της προσφοράς και της συνεργασίας υπάρχει άλλωστε από την πρώτη κιάλας μέρα! Το πρώτο πράγμα που έκανε ο κύριος Linus Torvalds κατά τη δημιουργία της πρώτης έκδοσης των Linux ήταν να ζητήσει τη βοήθεια άλλων, και την έλαβε! Άγνωστοι ήρθαν σε επαφή μαζί του και προσφέρθηκαν να συνεισφέρουν τον χρόνο τους, τις ικανότητές τους και όλη τους την προσπάθεια για να βοηθήσουν σε αυτό το project. Αυτός υπήρξε και ο τρόπος που το Linux αναπτύσσεται έκτοτε. Χιλιάδες άνθρωποι παγκοσμίως προσφέρουν το δικό τους κομμάτι στο πάζλ και το ίδιο ισχύει βέβαια και για την γνώση όσον αφορά το επαναστατικό αυτό λειτουργικό.

Εδώ λοιπόν υπεισέρχεται και η έννοια της **κοινότητας στο ελεύθερο λογισμικό**, δηλαδή μιας ολοζώντανης συλλογικότητας χρηστών ανα τον κόσμο μέλος της οποίας γίνεται ο καθένας την ίδια στιγμή που αποφασίζει να χρησιμοποιήσει λογισμικό ανοιχτού κώδικα. Ένα από τα προνόμια αυτής της συμμετοχής είναι και η εύρεση λύσης σε κάθε πρόβλημα που μπορεί να συναντήσεις μέσω των αντίστοιχων **forums, newsgroups, support groups, wiki** και ομάδων που δραστηριοποιούνται μέσω του παγκόσμιου ιστού.

Τα **forums** είναι δικτυακοί τόποι ανοιχτού διαλόγου. Ο καθένας έχει τη δυνατότητα να γίνει μέλος αυτής της κοινότητας και να ανταλλάξει/παραθέσει τις απόψεις τους πάνω σε διάφορα θέματα. Το ελεύθερο λογισμικό εκμεταλλεύτηκε αυτή την ιδιότυπη μορφή επικοινωνίας και σιγά σιγά έκαναν

την εμφάνιση τους πολλά forum με την ανάλογη θεματολογία που αφορούσε τόσο τη πορεία και τη πολιτική του ελεύθερου λογισμικού, όσο και τεχνικά ζητήματα που καλύπτουν καθημερινές ανάγκες των χρηστών, απ'τη στιγμή μάλιστα που η διαχείριση αυτού του λογισμικού είναι στα χέρια τους.

Οι developers (οι παραγωγοί του λογισμικού) άδραξαν αυτή την ευκαιρία ώστε να παρακολουθούν τις απόψεις των μελών του forum και να βελτιώνουν όλο και περισσότερο το λογισμικό τους. Αυτή ήταν και η αρχή των support groups. Τα support group αποτελούνται από ομάδες έμπειρων προγραμματιστών που διαθέτουν το χρόνο, τις γνώσεις και τις ικανότητες τους για το καλο της κοινότητας, με σκοπό αφένος τη βελτίωση του λογισμικού οσον αφορά το λειτουργικό του χαρακτήρα, και αφετέρου την εξυπηρέτηση όλων των μελών

κοινότητας, δημιουργώντας απλό χρήστη.
λογισμικό που είναι φιλικό προς τον

Τα wiki είναι μια σύγχρονη πολυσυλλεκτική, συλλογική εκδοχή μιας εγκυκλοπαίδειας. Όλοι οι χρήστες μπορούν στην βάση της συνεργασίας και της συζήτησης να επεξεργαστούν τα λήμματα της και να συνθέσουν ένα ασύγκριτης σημασίας εργαλείο που μπορεί να βοηθήσει όλους τους χρήστες ανεξάρτητα των γνώσεων τους στο αντικείμενο. Ειδικοί αλλά και “απλοί χρήστες” μπορούν να καθορίσουν το περιεχόμενό της με έναν δυναμικό τρόπο που καλύπτει πάντα τις εκάστοτε αλλαγές στην φύση του λογισμικού και στις ανάγκες της κοινότητας.

Έτσι, ο κάθε χρήστης συμμετάσχει για άλλη μια φορά άμεσα στην εξέλιξη του λογισμικού, κοινοποιώντας τα όποια προβλήματα συναντά κατά καιρούς. Η κοινότητα ψάχνει και εντοπίζει τις λύσεις γι'αυτά τα προβλήματα αλλά πολλές φορές προτείνει ο ίδιος κάποια λύση και τη θέτει προς συζήτηση. Η διαδικασία αυτή είναι ανοιχτή σε όλους, γι' αυτό και η ταχύτητα

ανάπτυξης υπερέρχει κατά πολύ αυτήν της “γραφειοκρατικής” εκδοχής της στο κλειστό λογισμικό.

Επιπλέον, τα support group, εκδίδουν manuals / guides για διάφορα περιζήτητα θέματα, όπως π.χ η εγκατάσταση ενός ανοιχτού κώδικα λειτουργικού συστήματος. Οι οδηγοί αυτοί ενημερώνονται συνεχώς και είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για πολλούς νέους και μη χρήστες.

Άλλο ένα μέσο υποστήριξης και ανταλλαγής ιδεών μεταξύ των χρηστών είναι και οι ομάδες που δρουν σε τοπικό επίπεδο και αποσκοπούν στην προώθηση του ελεύθερου λογισμικού κυρίως σε άπειρους χρήστες που πρόσφατα απελευθερώθηκαν από τα δεσμά του κλειστού λογισμικού. Μια τέτοια ομάδα είναι η ομάδα ΕΛ/ΛΑΚ (Ελεύθερο Λογισμικό, Λογισμικό Ανοιχτού Κώδικα). Η ομάδα αυτή αποτελείται από μέλη των κοινοτήτων ελευθέρου λογισμικού διοργανώνουν δραστηριότητες όπως

- installfests: τα installfests έχουν ως στόχο την επίδειξη εγκατάστασης των λειτουργικών προγραμμάτων , την άμεση επίλυση προβλημάτων οσον αφορά αυτά, καθώς και τη δωρεάν διανομή cd εγκατάστασης, προγραμμάτων ανοιχτού κώδικα , βιβλίων που περιστρέφονται γύρω από τη φιλοσοφία του ελεύθερου λογισμικού κ.α.
- LAN parties: τα party αυτά αποτελούν πρωτοβουλίες των ομάδων αυτών όπου οι εκάστοτε ενδιαφερόμενοι συγκεντρώνονται και ανταλλάσσουν αρχεία, προγράμματα και δεδομένα και διοργανώνουν events με multiplayer παιχνίδια.
- Hackfests: παρόμοια με τα installfests τα hackfests διοργανώνονται με σκοπό την ενημέρωση της τοπικής κοινότητας σε θέματα προγραμμάτων ανοιχτού κώδικα , υπολογιστικών τεχνικών κ.α. , όλα

σε σχέση πάντα με την ιδεολογία του ανοιχτού, ελεύθερου κώδικα.

- Συνέδρια που αποσκοπούν στο να έρθουν σε επαφή οι ενδιαφερόμενοι σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και να συζητήσουν την πορεία του κινήματος.

Όμαδα ΕΛ/ΛΑΚ δραστηριοποιείται και στα Χανία και αναλαμβάνει παρόμοιες πρωτοβουλίες, προωθώντας τις ιδέες του ελεύθερου λογισμικού στη τοπική κοινωνία..

Όσα αναφέρθηκαν, δείχνουν με ξεκάθαρο τρόπο πως η τεχνολογία και ελευθερία ιδεών ωθούν στην ανάπτυξη της κοινωνίας και του πολιτισμού, με το τρόπο που εμείς θέλουμε. Το ελεύθερο λογισμικό είναι σταθμός σ'αυτη τη πορεία και είναι ευθύνη όλων να το διαδώσουμε σε ακόμα περισσότερο κόσμο.

τεχνολογία στην υπηρεσία του κινήματος -----

Από τη στιγμή που ο άνθρωπος ξεκίνησε να οργανώνεται σε κοινότητες και να δημιουργεί πολιτισμό, μια από τις κυρίαρχες ανάγκες του έγινε η συλλογή πληροφοριών και η ενημέρωση, όχι μόνο για βιοποριστικούς λόγους, αλλά γιατί η περιέργεια και η δίψα για γνώση είναι έμφυτα χαρακτηριστικά του ανθρώπου. Με τη πάροδο του χρόνου και την ανάπτυξη της τεχνολογίας στήθηκε ένας μηχανισμός για την εκπλήρωση αυτής της

κοινής επιθυμίας. Σήμερα, με κύριο υποστηρικτή την αλματώδη ανάπτυξη της τεχνολογίας, σχεδόν το σύνολο της πληροφόρησης γίνεται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ/TV/Internet). Λόγω των παραπάνω, η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού διατηρεί μια στενή σχέση με τα ΜΜΕ, οπότε ο πολιτισμός και η ενημέρωση που αυτά προωθούν επηρεάζει ολόκληρη τη κοινωνία.

Ας αναλογιστούμε όμως με τι μας τροφοδοτούν καθημερινά τα ΜΜΕ. Παραπληροφόρηση, μονόπλευρη ενημέρωση, πολιτισμός τηλεσκουπιδιών / facebook, βομβαρδισμός διαφημίσεων / προώθηση υπερκαταναλωτισμού / εμπορευματοποίηση ακόμα και του “ελεύθερου” παγκόσμιου ιστού, κλειστές άδειες / πατέντες στη τέχνη και το λογισμικό, προώθηση κορεσμένων προτύπων για τη νεολαία, μηδαμινή προσπάθεια καλλιέργειας του μυαλού και εμπάθυνσης στη γνώση. Ο κορεσμός των πατροπαράδοτων περισσότερο, αλλά και πιο πρόσφατων “συστημάτων” ενημέρωσης με όλα τα παραπάνω δύσκολα πλέον αποκρύπτεται. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η απαξίωση της έντυπης πληροφόρησης (εφημερίδες), η οποία προκειμένου να επιβιώσει έχει καταδικαστεί να παραδοθεί πλήρως στην αγορά, καλύπτοντας την αμαυρωμένη πλέον ανεξαρτησία και εγκυρότητα της με καταναλωτικά τρικ (ταινίες, διαφημιστικά ένθετα, καταναλωτικές προσφορές), προωθώντας ακόμα περισσότερο έναν υποταγμένο και εμπορευματοποιημένο πολιτισμό. Το κοινό στρέφεται πια σε άλλα μέσα πληροφόρησης, στα οποία η τεχνολογική εξέλιξη προσθέτει νέες δυνατότητες, όπως η διαδραστικότητα μεταξύ των αναγνωστών(π.χ. forums). Η τεχνολογία λοιπόν μπορεί να επιφέρει θετικές εξελίξεις, αλλά πάντα ανάλογα με τη χρήση που της γίνεται. Η τηλεόραση και τα κλασσικά ΜΜΕ που υιοθετούν νέες τεχνολογίες, δεν είναι δυνατόν να πούμε ότι τις χρησιμοποιούν θετικά.

Και μπορεί τα περισσότερα από τα σε τομείς που αρχίζουν από την παραπάνω να μας επηρεάζουν αρνητικά, καταπάτηση δημοκρατικών δικαιωμάτων αλλά δυστυχώς η χρήση της τεχνολογίας και καταλήγουν σε πολεμικές εφαρμογές

μας επηρεάζουν καταστροφικά.

Κάμερες και κλειστά κυκλώματα παρακολούθησης σε δρόμους και δημόσιους χώρους, σε διαδηλώσεις, ακόμα και έξω από τα σπίτια μας, καταγράφουν της ζωή μας και αποθηκεύουν το προς οποιαδήποτε εναντίον μας χρήση. Οι συνομιλίες μας σε σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, μέσω SMS και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου παρακολουθούνται και καταγράφονται (δεν πρόκειται για σενάριο φαντασίας αλλά πρόγραμμα ECHELON). Όλα αυτά, σε συνδυασμό με κινήσεων μας στο Internet, μέλλον (αν όχι ήδη) προσωπικό ηλεκτρονικό μας φάκελο.

Ακόμα και η κατεύθυνση της διαδικασίας σε τομείς τεχνολογίες αιχμής, αποκλειστικά παραπάνω αναγκών. Όποτε σημείο να παρατηρούμε στη σχολή “αιχμής” μηχανικών που Κρήτης, διπλωματικές / εργασίες, ακόμα και καταπιάνονται με ανανγνώρισης φωνής και ταυτοποίησης.

Αλλά αφού αναφερθήκαμε Κρήτης οποιοδήποτε δυσμενούς ανάπτυξης βρίσκεται στη σκιά της διεξαγωγής πολεμικής (αεροπλάνα τύπου predator) Δυστυχώς, το μεγαλύτερο τεχνολογικής προόδου πολεμικές εφαρμογές. Παρόλα αυτά, υπερρογκώδες εργασίας που τέτοια κατεύθυνση, μερικά καταλήγουν σε χρηματοδότες εφαρμογές, τρανταχτό παράδειγμα, παγκόσμιου ιστού (internet) του αμερικανικού στρατού δεκαετίες πριν.

Οι διάφορες επεκτάσεις της που πολλές φορές πλήττουν και ελευθεριακά χαρακτηριστικά της κοινωνίας, μας βρίσκουν τις περισσότερες περιπτώσεις θεατές. Παραδείγματα όπως το τελευταίο όμως, δείχνουν πως υπάρχει και η δυνατότητα και η ευθύνη όλων όσων οραματίζονται ένα διαφορετικό μέλλον και κοινωνική οργάνωση, να αναγνωρίζουν τη θετική χρήση που μπορεί να αποκομιστεί από σχεδόν κάθε τεχνολογία, και να προσπαθούν να την αντιστρέψουν προς όφελος τους.

Στη προσπάθεια του φοιτητικού αλλά και του συνολικού κινήματος ενάντια στη βίβανωση επίθεση στα εργασιακά μας δικαιώματα, τον ελεύθερο μας χρόνο και τις ίδιες μας τις ζωές, η εφαρμογή της τεχνολογίας μπορεί και πρέπει να αποτελέσει πρώτης τάξεως εφόδιο.

Στη φάση που βρισκόμαστε, ο κύριος τομέας συμβολής της τεχνολογίας είναι η πληροφόρηση και η προώθηση του διαφορετικού πολιτισμού που θέλουμε. Σημαντικότερο εργαλείο και κύριο μέσο έκφρασης αυτής της προσπάθειας είναι το Internet, μέσω του οποίου μπορεί να γίνει ταχύτατη μετάδοση πληροφοριών από οποιονδήποτε και χωρίς αυτές να ελέγχονται από κάπου, αποτελεί πεδίο διαλόγου και ανταλλαγής απόψεων, όπως επίσης και μια πολιτιστική βιβλιοθήκη όχι μόνο κειμένων και φωτογραφιών, αλλά κάθε μορφής τέχνης.

Ήδη υπάρχοντα παραδείγματα που δημιουργήθηκαν και αναπτύχθηκαν προς αυτό το σκοπό, υπάρχουν πολλά. Blogs, forums, κοινότητες αντιπληροφόρησης, ζωντανές συνομιλίες μέσω Internet, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες κειμένων-φωτογραφιών-μουσικής και άλλων μορφών ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες κειμένων-φωτογραφιών-μουσικής και άλλων μορφών διαδικτυακό ραδιόφωνο, όλα προσελκύοντας συνεχώς περισσότερους συνεχώς περιεργάζονται (όπως της διαδραστικότητας μεταξύ τους), αλλά και απογοήτευσης από τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης.

- Τα blogs είναι ηλεκτρονικά ημερολόγια που μπορεί ο καθένας να δημιουργήσει και να διαχειριστεί αποκλειστικά. Μέσα σε αυτά, παραθέτει δικές του ιδέες, απόψεις,

εκμετάλλευση του έργου τους, διαθέτουν το έργο τους απευθείας μέσω internet χωρίς την παρεμβολή δισκογραφικών εταιριών. Παράλληλα απέναντι στην λογική της εμπορευματοποίησης/πατεντοποίησης της τέχνης και των κλειστών αδειών πνευματικών δικαιωμάτων DRM (γίνεται προσπάθεια να ενισχυθούν αυτά τα συστήματα ως τελευταία προσπάθεια σωτηρίας των δισκογραφικών εταιριών), προωθούνται μοντέλα ανοικτών αδειών (όπως η Creative Commons) οι οποίες δίνουν στον καλλιτέχνη πλήρη διαχείριση του έργου του και του τρόπου που αυτό διατίθεται στο κοινό. Έτσι μπορούμε να μιλάμε για ελεύθερη τέχνη και πολιτισμό ο οποίος ξεφεύγει από στενά, διαμορφωμένα από την αγορά, πλαίσια, που μπορεί να προωθήσει ακόμα και το κίνημα και τις κατακτήσεις του και δίνει σε οποιονδήποτε την δυνατότητα να εκφραστεί, και σε οποιονδήποτε να έχει πρόσβαση στο έργο του.

Όλες αυτές οι προεκτάσεις της τεχνολογίας ήδη ξεδιπλώνουν τις μεγάλες δυνατότητες τους στην κατεύθυνση που επιθυμούμε, με πρώτο παράδειγμα τη συμβολή τους στις φοιτητικές κινητοποιήσεις των τελευταίων χρόνων. Δικτυακά “εργαλεία” όπως τα edopytexneio.org, athens.indymedia.org και tvxs.gr που κινούνται στη λογική forum - wiki - αντιπληροφόρησης παίζουν καθοριστικό ρόλο στην οργάνωση του φοιτητικού (και όχι μόνο) κινήματος, με άμεση και συνεχή ενημέρωση για τις εξελίξεις, συγκέντρωση και επικοινωνία μεταξύ των καταλήψεων και των φοιτητικών συλλόγων, και πολλά άλλα - επίσης αποτελούν μόνιμη μορφή ενημέρωσης, ακόμα και σε περιόδους μη κινήματος, απέναντι στα κορεσμένα παραδοσιακά ΜΜΕ. Παρόλα αυτά η εκμετάλλευση των τεχνολογικών εξελίξεων έχει σίγουρα μεγαλύτερο ορίζοντα από τον συντονισμό του κινήματος και την αρχειοθέτηση και προβολή των έμπρακτων και πολιτιστικών του κατακτήσεων. Είναι όμως επίσης σίγουρο ότι αυτός ο ορίζοντας πλαταίνει μέρα με τη μέρα καθώς βρισκόμαστε μόλις στην αρχή της αξιοποίησης των προοπτικών που

απλώνονται μπροστά στα πόδια μας.

Αντιδιαμετρικά με τη προσπάθεια που γίνεται η εκπαιδευτική διαδικασία να εμποτιστεί με ανάπτυξη τεχνολογιών “αιχμής” οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν ενάντια στα δικαιώματά μας, είναι ευκαιρία και χρέος μας ως φοιτητικό κίνημα να καταβάλουμε όλες μας τις δυνάμεις ώστε να αποκτήσουμε λόγο στο ποίον της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η κατεύθυνση στην οποία θέλουμε στραμμένη την εκπαίδευση, την τεχνολογία και την έρευνα, είναι προς την ικανοποίηση των αναγκών μας και όχι των αναγκών της αγοράς. Ίσως κάποτε βρεθούμε και στην ευχάριστη θέση να αναπτύσσουμε τεχνολογίες υπέρ του κινήματος, όπως οι προαναφερθείσες, μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ένα παράθυρο στο πως βλέπουμε την τεχνολογία μέσα στην εκπαίδευση είναι ενασχόληση μας και η προσπάθεια προώθησης του ελεύθερου λογισμικού, το οποίο απαντά στη λογική των κλειστών αδειών (DRM) και κινείται σε αυτή της συλλογικής ανάπτυξης της τεχνολογίας, με δικά μας κριτήρια, και για τις δικές μας ανάγκες. Ο πολιτισμός των ανοικτών κοινοτήτων που προωθούμε είναι επίσης ένα δείγμα του πολιτισμού που ενστερνιζόμαστε. Ένας πολιτισμός που αγκαλιάζει και προωθεί την ελεύθερη μετάδοση τέχνης και ιδεών και προσπαθεί με όλες του τις δυνάμεις να ξεπεράσει το εμπόδιο των κλειστών αδειών, προσπάθεια την οποία εκφράζει πλήρως το ελεύθερο λογισμικό/λογισμικό ανοικτού κώδικα. Αυτός ο πολιτισμός θέλουμε να είναι κομμάτι κάθε πτυχής της δραστηριότητας μας, πόσο μάλλον της έκφρασης της δημιουργικότητας μας. Δημιουργικότητας η οποία στο μέλλον θα επεκταθεί σε ακόμα περισσότερες τεχνολογικές καινοτομίες οι οποίες υπερβαίνουν τα στενά όρια της αγοράς και μπορούν να βοηθήσουν στην διαμόρφωση διαφορετικών μορφών οργάνωσης της κοινωνίας - με ανοιχτές άδειες, συλλογικές δραστηριότητες και δημιουργία, αντιπληροφόρηση, και μία τέχνη πραγματικά ελεύθερη.

Στις 10 Ιανουαρίου 2008 ο Υπουργός Οικονομίας συνεπής ως προς τις δεσμεύσεις του με τις μεγάλες επιχειρήσεις εμφανίζει στο κοινοβούλιο νομοσχέδιο προς κύρωση αναφορικά με την συμφωνία της ελληνικής κυβέρνησης με την Microsoft, εταιρεία κολοσσό του ηλεκτρονικού εμπορίου και διεθνές σύμβολο του καπιταλισμού στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της πληροφορικής. Η κατάθεση του νομοσχεδίου αυτού έρχεται να σημάνει με τον τρόπο της μια νέα εποχή πελατειακών σχέσεων του δημοσίου τομέα και εξάρτησης του από τα μονοπώλια και το μεγάλο κεφάλαιο. Μαζί με το νέο γύρο ξεπουλήματος των ΔΕΚΟ με την Ολυμπιακή και της γενικευμένης παράδοσης της κρατικής περιουσίας σε ιδιώτες, το νέο γύρο διάλυσης του κράτους πρόνοιας με τις βολές στο ασφαλιστικό, το νομοσχέδιο έρχεται να σημάνει και την άνευ όρων παράδοση του κρατικού μηχανισμού στις υπηρεσίες του κολοσσού της πληροφορικής. Ταυτόχρονα με πρόσχημα την πρόσδεση στο “άρμα της κοινωνίας της πληροφορίας” και της Ψηφιακής Στρατηγικής που έχει χαραχθεί μέχρι το 2013 έρχεται να διαμορφώσει μια νέα κατάσταση στην σύμπραξη του ελληνικού δημοσίου με τις εταιρίες του ιδιωτικού τομέα αλλά και στην διαμόρφωση της εκπαιδευτικής κοινότητας και της ερευνητικής δραστηριότητας στην Ελλάδα. Όπως τονίζει ο Ειδικός Γραμματέας για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Βασίλης Ασημακόπουλος, η συμφωνία “αξιοποιεί τις προμήθειες λογισμικού της Microsoft που είτε έγιναν ως τώρα, είτε θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των εν εξελίξει έργων και διαγωνισμών του Προγράμματος ‘Κοινωνία της Πληροφορίας’, ώστε να επιτευχθούν επιπρόσθετα οφέλη για τους πολίτες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το δημόσιο”. Έτσι ενώ διεθνώς διαμορφώνονται νέες τάσεις με σαφή κατεύθυνση την υιοθέτηση λύσεων σε ελεύθερο λογισμικό από μια σειρά χωρών, το ελληνικό δημόσιο καλείται να παίξει το ρόλο του ντόπιου υπαλλήλου της Microsoft και η εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή κοινότητα των ρόλο της δεξαμενής άντλησης

εργατικού δυναμικού και του φορέα παραγωγής έρευνας με διάθεση στην ίδια και σε άλλες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις. Με φόντο την επίσκεψη του Bill Gates στις 29 Ιανουαρίου για τα εγκαίνια του Ινστιτούτου Καινοτομίας της Microsoft, το νομοσχέδιο ακολουθείται ήδη από μια σειρά αντιδράσεων από οργανώσεις ελεύθερου λογισμικού και δικαιωμάτων του πολίτη στον ψηφιακό χώρο καθώς και από επερωτήσεις στη βουλή σχετικά με ασάφειες στην συμφωνία και σε σκοτεινά εδάφια που το υπουργείο δεν έχει διασαφηνίσει ακόμη και τώρα. Γίνεται όμως σαφές ότι οι πολιτικές επιλογές της κυβέρνησης δεν μπορούν να πληχθούν από παρεμβάσεις με σκοπό την καλύτερη διαχείριση του κρατικού μηχανισμού και του δημόσιου χρήματος, αλλά από ριζοσπαστική αντιπρόταση και ανατροπή της πολιτικής που παραδίδει την εκπαίδευση και την εργασία προς βορά στους μονοπωλιακούς κολοσσούς.

Microsoft και ελληνικό δημόσιο

Η υπογραφή συμφωνιών μεταξύ των μεγαλοεταιρειών λογισμικού και νέων τεχνολογιών και των κυβερνήσεων κρατών, δεν είναι κάτι σπάνιο, πόσο μάλλον κάτι καινούριο. Η ετήσια απώλεια κερδών λόγω πειρατείας αποτελεί σημαντικό πλήγμα για εταιρείες όπως η Microsoft και ταυτόχρονα η ολοένα και μεγαλύτερη διάδοση των λύσεων ελεύθερου λογισμικού απειλεί το μερίδιο στην πίτα για το σύνολο των κυρίαρχων επιχειρήσεων. Έτσι οι συμφωνίες με κυβερνήσεις κρατών ή με άλλες επιχειρήσεις για την προμήθεια λογισμικού, την παροχή υπηρεσιών μηχανοργάνωσης και την ένταξη των μονάδων του διοικητικού μηχανισμού σε συγκεκριμένα εταιρικά προγράμματα κατά τα πρότυπα των συμβάσεων Δημοσίου - Ιδιωτικού, είναι μια επικερδής και σίγουρη επενδυτική ευκαιρία. Εξασφαλίζεται σίγουρη πελατεία με την μαζική πώληση μεγάλων αριθμών αδειών χρήσης, υποστήριξης και υπηρεσιών και άρα μακροχρόνια εμπορική σχέση. Συγκεκριμένα η Microsoft έχει να

εμφανίσει μια ολοκληρωμένη γκάμα παροχής τέτοιων υπηρεσιών που ξεκινάει από την μηχανοργάνωση μικρών επιχειρήσεων με το πολύ 250 υπολογιστές μέχρι τον συνολικό εξοπλισμό, την παροχή εξυπηρέτησης και την ίδρυση ερευνητικών κέντρων για ολόκληρους κρατικούς μηχανισμούς.

Μια τέτοια συμφωνία διαφαινόταν ότι θα πραγματοποιηθεί εδώ και κάποιο καιρό μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και της Microsoft. Ήδη από τον Μάιο του 2005 επι υπουργίας Μαριέττας Γιαννάκου, το Υπουργείο Παιδείας είχε συνάψει Μνημόνιο Συνεργασίας με την εν λόγω επιχείρηση για την προώθηση της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και την “ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων μαθητών και εκπαιδευτικών”. Η συνεργασία εκείνη εντασσόταν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα “Συνεργάτες στη Μάθηση” (Partners in Learning) που προωθεί η Microsoft διεθνώς και στο οποίο, σε συνεργασία με οργανισμούς όπως η UNESCO, έχει καταφέρει να εντάξει πάνω από 100 εκπαιδευτικούς μηχανισμούς κρατών. Με μια τέτοια συμφωνία η Microsoft δεν πωλεί άδειες χρήσης και εμφανίζεται ως χορηγός υπηρεσιών και λογισμικού, φροντίζοντας να εξασφαλίζει την χρήση και την διδασκαλία του λογισμικού της στις χαμηλότερες εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Η ίδια χορηγική, αφιλοκερδής διάθεση όμως δεν υπήρχε και έπειτα από ένα χρόνο, τον Φεβρουάριο του 2006 στην συμφωνία του Υπουργείου Οικονομικών με την Microsoft στο διεθνές Φόρουμ Κυβερνήσεων σε διοργάνωση της εταιρείας στην Λισσαβόνα. Αμέσως μετά από την χειραψία του Γ. Αλογοσκούφη με τον Bill Gates, το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε δελτίο τύπου το οποίο ανακοίνωνε την σύναψη θριαμβευτικής στρατηγικής συμφωνίας με την Microsoft η οποία προέβλεπε μεταξύ άλλων την “εξασφάλιση προνομιακών οικονομικών όρων για την αγορά αδειών λογισμικού από το ελληνικό δημόσιο”, την ίδρυση ενός ινστιτούτου καινοτομίας της Microsoft στην Ελλάδα που θα υποστηρίζει την ακαδημαϊκή

κοινότητα και τις ελληνικές επιχειρήσεις σε ζητήματα έρευνας και τεχνολογίας και την λειτουργία 10 εργαστηρίων υπολογιστών για την “ενίσχυση ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων”, την παροχή υποτροφιών σε αριστούχους φοιτητές, την παροχή εξοπλισμού σε πανεπιστημιακά ιδρύματα κ.α.

Το σχέδιο νόμου προς κύρωση στη Βουλή αναφορικά με την παραπάνω συμφωνία κατέθεσε ο Γ. Αλογοσκούφης μόλις στις 10 Ιανουαρίου του 2008 και έκτοτε έχουν προκύψει διάφορα ερωτηματικά καθώς και αντιδράσεις σχετικά με το θέμα. Επι της ουσίας η συμφωνία προβλέπει την παροχή 70.000 αδειών χρήσης λογισμικού της Microsoft μέσα στα προσεχή τρία χρόνια και ενώ το Υπουργείο ισχυρίζεται ότι υπάρχει έκπτωση 20% αυτό δεν προκύπτει από πουθενά από το κείμενο της συμφωνίας. Η ίδια η συμφωνία κατατίθεται στην βουλή ενώ πολλά σημαντικά σημεία εξακολουθούν να μένουν ακαθόριστα όπως για παράδειγμα ο ακριβής τρόπος με τον οποίο θα ενταχθεί ο κρατικός μηχανισμός στο Πρόγραμμα Κυβερνητικής Ασφαλείας της Microsoft (Microsoft Government Security Program) ή πως ακριβώς θα δρομολογηθούν περαιτέρω συμφωνίες που υπονοούνται.

Την ίδια λοιπόν στιγμή που ακόμα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετοιμάζεται να επιβάλλει εκ νέου κυρώσεις στην Microsoft για ζητήματα μονοπωλιακών πρακτικών, η κυβέρνηση συνάπτει μια συμφωνία ώστε να παραχωρηθεί η δυνατότητα σε έναν μονοπωλιακό κωλοσσό της πληροφορικής να “μεριμνήσει” για την μηχανοργάνωση καίριων λειτουργιών του δημοσίου τομέα και να παρέχει υπηρεσίες για δημόσια έγγραφα με κλειστό λογισμικό το οποίο είναι αδύνατο να ελεγχθεί από άλλους φορείς πλην της ίδιας της Microsoft. Της ίδιας εταιρείας που έχει παίξει ουκ ολίγες φορές το ρόλο του χαφίε κυβερνήσεων και πρωτοπορεί στην εδραίωση της κυριαρχίας της με μονοπωλιακές πρακτικές και αντεργατικές πολιτικές όπως η δημιουργία λογισμικού παρακολούθησης των εργαζομένων της και η σταθερή ετήσια απόλυση του 10% του εργατικού δυναμικού της.

Χαρακτηριστικές είναι οι παρεμβάσεις οργανώσεων για το ελεύθερο λογισμικό και την ελευθερία των δομών στο διαδίκτυο όπως η HELLUG (Ένωση Ελλήνων Χρηστών Λίνουξ), η FFII (Ελληνικό παράρτημα του Ιδρύματος για τις Ελεύθερες Δομές Πληροφοριών) και η Digital Rights που προειδοποιούν ότι παραβιάζονται ακόμα και οι περιβόητες αρχές του “ελεύθερου ανταγωνισμού”. Πράγματι με την επικύρωση μιας τέτοιας συμφωνίας αποκλείεται ουσιαστικά η δυνατότητα να εξοπλιστεί εκ νέου ο δημόσιος τομέας όχι απλά με ελεύθερο λογισμικό αλλά και με το λογισμικό άλλων εταιρειών πλην της Microsoft, που φροντίζει με την σειρά της να καθιστά απαραίτητη την χρήση και των υπολοίπων πακέτων λογισμικού που παρέχει.

Το ελληνικό δημόσιο έτσι λειτουργεί υποτελώς σαν ένας εγχώριος πλασιέ της Microsoft που φροντίζει να αγοράζει νόμιμα ολόκληρα τα πακέτα εφαρμογών της, να φροντίζει για την δωρεάν διαφήμιση τους μέσω του εκπαιδευτικού μηχανισμού, να εκπαιδεύει καθηγητές, μαθητές, δημόσιους υπάλληλους και ακαδημαϊκούς στην χρήση των πακέτων αυτών και να αναγκάζει μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν σχέση με υπηρεσίες του δημοσίου να εξοπλίζονται και αυτές με το κατάλληλο συμβατό λογισμικό. Η δε συμφωνία υπογορεύει στο δημόσιο να εξασφαλίζει ανα πάσα στιγμή και την νομιμότητα χρήσης του λογισμικού καθώς παρέχεται φυσικά η “*εύλογη συνδρομή στην Κυβέρνηση σε κάθε προσπάθεια ενημέρωσης του κοινού που μπορεί να διενεργήσει, προκειμένου να ενημερώσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις αναφορικά με την νομοθεσία περί προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και τις συνέπειες της παραβίασης αυτών*”.

Άλλο ένα ουσιαστικό σημείο της συμφωνίας αφορά το υπο ίδρυση Ινστιτούτο Καινοτομίας της Microsoft, στα εγκαίνια του οποίου θα βρεθεί ο ίδιος ο Bill Gates στις 29 Ιανουαρίου. Το Ινστιτούτο έρχεται να λειτουργήσει με τον τρόπο του στην νέα πραγματικότητα που επιχειρείται να διαμορφωθεί στην ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα και σε όλες τις

βαθμίδες της εκπαίδευσης. Το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο της επανακατάρτισης και της “δια βίου εκπαίδευσης” που λειτουργεί σαν υποχείριο των μεγάλων επιχειρήσεων δεν θα μπορούσε παρά να ανοίξει τις αγκάλες του σε ακόμα περισσότερες παρεμβάσεις. Έτσι όπως περιγράφεται στην σύμβαση το Ινστιτούτο Καινοτομίας έρχεται να καλύψει τον τομέα της εκπαίδευσης και έρευνας σε τρεις βασικούς τομείς. Την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων (μέσω εκπαίδευσης στους τομείς διοίκησης επιχειρήσεων και προγραμματισμού), την Προώθηση Συνεργασιών (μέσω συνεδρίων συνεργατών και συνεταιρισμών) και την προώθηση καινοτομιών (μέσω λειτουργίας εργαστηρίων και ερευνητικών κέντρων). Ουσιαστικά λοιπόν μαζί με την μακρόχρονη εξάρτηση του δημοσίου τομέα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της Microsoft παρέχεται από την πίσω πόρτα και η δυνατότητα να δημιουργηθεί και ένα ερευνητικό κέντρο και ταυτόχρονα Ινστιτούτο δια βίου κατάρτισης των εργαζομένων του δημοσίου αλλά και της εκπαιδευτικής κοινότητας, δίνοντας χορηγίες σε διδακτορικούς φοιτητές και “ευκαιρίες επιμόρφωσης”. Όλα αυτά με σαφή σκοπό να δημιουργηθεί μια “θερμοκοιτίδα επιχειρηματικών ιδεών” που θα ενεργήσει “ως σύνδεσμος μεταξύ της ερευνητικής κοινότητας και του επιχειρηματικού κόσμου”. Οι δε όροι κατα τους οποίους πρόκειται να θεμελιωθεί οριστικά αυτή η συμφωνία παρέμεναν ακόμα άγνωστοι κατα την κατάθεση του νομοσχεδίου προς κύρωση στο ελληνικό κοινοβούλιο.

Καθώς το “Μνημόνιο Συνεργασίας” του Υπουργείου Παιδείας ήταν μια καλή αρχή, οι νόμοι πλαίσιο για την περαιτέρω επιχειρηματοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης και ο νόμος για τα ΙΔΒΜ (Ινστιτούτα δια Βίου Μάθησης) αποτελούν δείγματα καλής γραφής για την κυβέρνηση και η “Κοινωνία της Πληροφορίας” είχε κάνει ήδη τα απαραίτητα βήματα, πλέον το έδαφος είναι πρόσφορο για να παραχωρηθεί στα μονοπώλια το μεγαλύτερο μέρος της πίτας των υπηρεσιών και των έργων πληροφορικής του κρατικού μηχανισμού αλλά και της ελληνικής εκπαιδευτικής λειτουργίας.

Η Ελλάδα δεν είναι η μοναδική χώρα που διαλέγει να γίνει υποχείριο των μονοπωλίων για την παραχώρηση των έργων πληροφορικής που επανδρώνουν τον κρατικό μηχανισμό. Υπο το πρόσχημα της “επι ίσοις όροις” αντιμετώπισης της και των κινήτρων επιχειρηματικής ανάπτυξης στο παρελθόν και η Κύπρος αλλά και άλλες χώρες όπως η Αγγλία έχουν συνάψει παρόμοιες συμφωνίες με τη Microsoft ή άλλες επιχειρήσεις όπως η Sun. Όμως αντίστοιχα αρκετά είναι και τα παραδείγματα χωρών που επέλεξαν λύσεις ελεύθερου λογισμικού για να επανδρώσουν τις λειτουργίες του δημοσίου τομέα, όχι άσκοπα. Οι δε επιθέσεις που δέχτηκαν για τις πολιτικές τους επιλογές από τα αντίστοιχα παραρτήματα της Microsoft στις χώρες αυτές είναι χαρακτηριστικές των συμφερόντων που διακυβεύονται και της ανάγκης που υπάρχει για να υπάρξουν επενδυτικές συμφωνίες με το κεφάλαιο σε αυτούς τους τομείς.

Στην πραγματικότητα δηλώσεις όπως αυτή του Γ. Αλογοσκούφη στην συζήτηση της Βουλής στις 9 Φεβρουαρίου 2006, λίγο μετά της υπογραφή της συμφωνίας με την Microsoft, πως “όλοι ξέρουμε ότι το ελεύθερο λογισμικό έχει πολύ περιορισμένες εφαρμογές και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ευρέως όσο άλλο λογισμικό” φανερώνουν αφ’ ενός την απουσία της στοιχειώδους πληροφόρησης από μέρος του υπουργού αλλά κρύβουν επιμελώς και την πραγματικότητα καθώς και τα συμφέροντα κάτω από το τραπέζι.

Οι λύσεις που μπορούν να δωθούν από το ελεύθερο λογισμικό για την τοπική αυτοδιοίκηση στην παρούσα φάση φαίνεται πως είναι εξίσου ικανές και σε πολλά σημεία αδιαμφισβήτητα καλύτερες με αυτές που προτίθεται να δώσει η Microsoft ή άλλοι κωλοσσοί της πληροφορικής. Αυτή μαρτυρούν οι αποφάσεις κρατών όπως η Ιαπωνία, το Περού, η Γερμανία, η Γαλλία, η Κούβα, η Βενεζουέλα και πολλές άλλες να χρησιμοποιήσουν κατά κόρον πλατφόρμες ελεύθερου λογισμικού όπως

το debian ή το ubuntu και αντίστοιχα πακέτα σε ανοιχτό κώδικα όπως το OpenOffice (το “ανταγωνιστικό” πακέτο του Microsoft Office).

Το πρώτο ζήτημα στο οποίο έρχεται να απαντήσει η υιοθέτηση τέτοιων λύσεων είναι το ζήτημα του κόστους. Την στιγμή που η συμφωνία της ελληνικής κυβέρνησης με την Microsoft για 70.000 άδειες χρήσης με έκπτωση 20% αγγίζει ποσά της τάξης των 43.400.000€ χωρίς να συνυπολογιστεί το κόστος υποστήριξης, τα ίδια πακέτα μπορούν να αναζητηθούν στο ελεύθερο λογισμικό απολύτως δωρεάν, με την ίδια ποιότητα παροχής υπηρεσιών. Τα χρήματα που θα δαπανηθούν για τις άδειες χρήσης πρόερχονται φυσικά από την ίδια πηγή που ποτέ δε ρωτήθηκε για το κατά πόσο αυτό είναι το κατάλληλο, από την φορολογία των εργαζόμενων που θα αναγκαστούν να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό αυτό, να λειτουργήσουν με τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Η δε αδιαμφισβήτητη υπεροχή του ανοιχτού κώδικα έγκειται στην δυνατότητα που παρέχει στον έλεγχο του από όλους. Ενώ η Microsoft με πλατφόρμες όπως τα Windows Vista είναι πλέον περιβόητη για την ανασφάλεια που “προσφέρει” με ιούς, κατασκοπευτικό λογισμικό (spyware) και κρυφό λογισμικό που ελέγχει τις λειτουργίες του χρήστη (DRM), ο ανοιχτός κώδικας λειτουργεί και αναπτύσσεται σε συνθήκες απόλυτης διαφάνειας και ελευθερίας. Η ίδια εταιρεία έχει να καταθέσει περγαμηνές στην δημιουργία ολοκληρωμένων τρόπων παρακολούθησης των εργαζομένων της και στην αγαστή σύμπνοια με κυβερνήσεις όπως η Κίνα και οι ΗΠΑ για τον περιορισμό των ελευθεριών των χρηστών του λογισμικού της. Την στιγμή που διακυβεύεται η απλή χρήση των προϊόντων της σε λογισμικό στο σπίτι ή χωρίς όρους παράδοση ενός κρατικού μηχανισμού στην λειτουργία της καταντάει επικίνδυνη φάρσα.

Η ακαδημαϊκή σημασία του να υιοθετηθεί το ελεύθερο λογισμικό είναι ακόμα πιο καίρια καθώς μπορεί να δωθεί η δυνατότητα σε όλους τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς να αναπτύξουν σύμφωνα με τις ανάγκες τους τις λειτουργίες που παρέχονται.

Μέσω της κοινοτικής, ελεύθερης τα μονοπωλία, και ενώ οι δυνατότητες που ανάπτυξης του λογισμικού μπορούν να διανοίγονται απο τη σκοπιά της ελευθερίας δωθούν στ' αλήθεια νέες δυνατότητες της γνώσης και της εργασίας είναι εκμάθησης της πληροφορικής και άμεσης ασύγκριτες, είναι μονόδρομος η αλληλεπίδρασης των εργαζομένων με το σύγκρουση με τους εγχώριους αντικείμενο της εργασίας τους. Αντι λοιπόν καλοθελητές και υπαλλήλους των να ενισχυθεί η αλλοτρίωση απο το επιχειρήσεων και με τις λογικές που αντικείμενο δουλειάς, η τεchnοφοβία και η εκπροσωπούν. επιβολή της κυριαρχίας στην γνώση απο

ΕΝΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ